

Kuieren in het kruidige bos

Paul Paumen

Wie wil dat niet? Wandelen in een kleurrijk najaarsbos genietend van de herfstgeuren, terwijl de serene rust enkel wordt verstoord door het geluid van vallende kastanjes of eikels.

Houdt u ook zo van die rust?.....plan dan uw herfstwandeling niet op de dag dat de IVN-afdeling Noordwijk het jaarlijks herfstnatuurspel organiseert. Want dan zult u het bos moeten delen met honderden enthousiaste kinderen die met de natuur bezig zijn.

Ook dit jaar meldden er zich meer dan 350 kinderen bij de ingang van het landgoed "Nieuw-Leeuwenhorst" voor dit jaarlijkse natuurfeest. Vaak vergezeld van ouders of begeleiders en met broertjes of zusjes (in wandelwagentjes) begonnen zij aan een anderhalf uur durende speurtocht onder een stralend herfstzonnetje. Het totaal aantal deelnemers dit jaar werd geraamd tussen de 550 en 600.

Tijdens de wandelroute moesten er 25 kleine opdrachten worden uitgevoerd. Je zag dan ook de kinderen in groepjes actief bezig met: zoeken, tekenen, tellen van stammen, bladeren, vruchten en wortels om zo de verschillende bomen, struiken en planten te leren ontdekken.

Met veel enthousiasme namen de kinderen deel aan de spelelementen die in de route waren opgenomen, zoals het luisteren naar geluiden van watervogels of het maken van wind met een luchtpomp, waardoor verschillen in de verspreiding van lichte en zware zaden goed was te zien.

Voor het spel 'rennen als een konijn' om aan de vos te ontsnappen leek het alsof er 2 maal zoveel kinderen in het bos waren, dat kwam omdat de meesten een tweede of derde kans wilden om hun snelheid met die van de vos te meten.

Als rode draad was dit jaar in de route informatie verweven over het (vroegere) gebruik van boskruiden voor medische doeleinden.

Ook de creativiteit van de kinderen werd op de proef gesteld en achteraf bleek dat dit zeer werd gewaardeerd. De eerste opdracht was: "Geef een naam aan de oude eik". Vaak werd genoemd: opa en grootvader eik, maar ook: klimeik, octopus, de wijze heer, catweezle, kanjer en natuurlijk.....mijnheer de koekepeer!

De tweede opdracht was: Maak een eigen dichtregel op: "Kruipt de mist tussen de bomen dan is het herfst. Zit de kruisspin in zijn web dan is het herfst. Vliegen de vogels naar het zuiden dan is het herfst". De meeste kinderen kozen voor: Als de bladeren van de bomen vallen dan.... of: Kommen de paddestoelen uit de grond dan..., maar ook: Ga je niet zonder jas naar buiten dan.... en verrassend: Als de kabouters gaan wippen dan is het herfst.

Tenslotte! Bij het nalezen van de evaluatiekaartjes vond ik de echte reden waarom 10 IVN-medewerkers met zoveel plezier zoveel tijd steken in deze dag en de voorbereiding daarvan. Op dat kaartje had een kinderhand met kleine hanepootjes geschreven: "Het leukste was alles".

De vogels van Katwijk

Jelle van Dijk

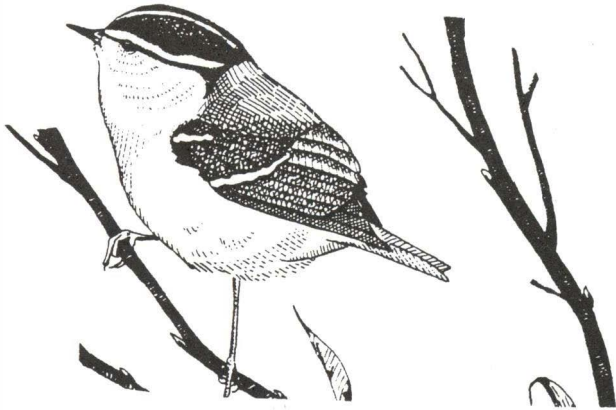
Zaterdag 2 november was een bijzondere dag voor de Vogelclub Katwijk. Op een winderige Puiinhoop overhandigde voorzitter Gijsbert van der Bent het eerste exemplaar van het nieuwe boek "De vogels van Katwijk" aan wethouder Berkhey. Het is natuurlijk niet toevallig dat daarvoor deze locatie gekozen werd. Juist de Puiinhoop heeft de Katwijkse vogelaars landelijke bekendheid verschaft. In de loop der jaren is dit punt uitgegroeid tot een van de beste posten voor het waarnemen van de najaarstrek. Deze faam is niet alleen te danken aan de gunstige geografische ligging, maar zeker ook aan de geweldige kennis van trekgeluiden die in de loop der jaren hier door Katwijkse waarnemers is opgebouwd. Daarnaast zijn op de Puiinhoop op zeer veel najaarsdagen ervaren waarnemers aanwezig. Zo neemt René van Ros-

sum nog steeds de gehele maand oktober verlof op om hier dagelijks te kunnen waarnemen.

De Vogelclub Katwijk neemt in Nederland een unieke positie in. Naar mijn weten zijn er geen vogelwerkgroepen elders in den lande waar de nadruk zo sterk ligt op het waarnemen van zeldzaamheden. Deze tak van de ornithologie wordt met volle overgave en grote kennis van zaken bedreven. De bosjes aan de zuidrand van de vrijwel boomloze Coepelduynen worden frequent afgezocht op bijzondere zangertjes en enkele malen per dag spiedt wel iemand de Binnen- en de Buitenwatering af op zoek naar een bijzondere meeuw of steltloper.

Het is een goede zaak dat nu ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van de Vogelclub Katwijk een overzicht verschenen is van wat er allemaal gevonden werd. De nadruk ligt uiteraard op de laatste

tien jaar, maar ook oudere waarnemingen zijn opgenomen. Niet alleen de lengte van de soortenlijst en de vele zeldzaamheden daarop maken indruk. Het zijn ook de vele waarnemingen bij de iets minder zeldzame soorten die opvallen. Wat te denken van 13 maal een Morinelplevier, 15 maal een Hop en viermaal een Pallas' Boszanger.

De broedvogels worden in dit boek niet vergeten. Een aantal leden van de Katwijkse club werkt mee aan het broedvogelonderzoek van Berkheide en de Coepelduynen. De aantallen uit de meest recente verslagen zijn in het boek opgenomen. Bijzonder lezenswaard is het voorwoord geschreven door Jo Rampen, de nestor van de Katwijkse ornithologen. Hij blikt terug op de periode na de

Tweede Wereldoorlog toen Nachtzwaluw, Kievit en Geelgors nog in Berkheide broedden. Ook noemt hij vogelaars uit de jaren '50 en '60 waarover Rampen fijntjes opmerkt dat "hun belangstelling meer naar de echt eigen vogels uitging".

Het Katwijkse boek ziet er verzorgd uit en heeft een frisse lay-out. De illustratie is voor een boek van ruim honderd pagina's wat overdadig. Het is bekend dat er in Katwijk veel goede vogelfotografen rondlopen, maar enige beperking had beslist geen afbreuk gedaan. Zo zou het geen gemis zijn geweest als alle foto's die ook al in "Vogels van Noordwijk en omstreken" (1989) waren afgedrukt in dit boek waren weggelaten.

Met deze uitgave hebben de samenstellers Arnold Meijer, Arjan van Egmond, Gijsbert van der Bent en René van Rossum het tienjarig bestaan van de Vogelclub Katwijk duidelijk gemarkeerd. Het zou aardig zijn als er over tien jaar weer een dergelijk overzicht zou verschijnen. Wellicht is er dan ook tijd en ruimte voor een hoofdstuk over de ontwikkelingen in de broedvogelbevolking van Berkheide en over de vogels van de uitgebreide Katwijkse woonwijken.

"De vogels van Katwijk" verschijnt als bijzonder nummer van "de Duinstag", het blad van de Katwijkse Vogelclub. Niet-leden kunnen het boek kopen voor slechts f 15,- bij Boekhandel Van den Berg in Katwijk aan den Rijn en bij Boekhandel Van der Meer in Noordwijk aan Zee. Ook bij Moby Dick in de Schoolstraat is het boek te koop.

Stichting Vogelasiel Noordwijk

Albert v.d. Werf

Verslag 3e Kwartaal 1996

Een vrij rustig derde kwartaal dit jaar met opvallend veel verkeersslachtoffers onder met name de meeuwen. De meeste meeuwen waren dusdanig gewond (platgereden, vleugels geheel verdraaid), dat afmaken de beste oplossing voor hen was. Een heel jong puttertje werd met nest en al afgeleverd aan het asiel, maar kon helaas niet gered worden. Over het geheel genomen kon echter de helft van de aangeboden vogels weer teruggezet worden in de natuur.

Wat betreft de renovatie van het asiel het volgende. De buitenvolière werd van een nieuwe achterwand voorzien en kan weer vele jaren mee. Voor de ombouw rond het bassin is inmiddels een aannemer gevonden - tegen het einde van het jaar/begin volgend jaar zal het asiel een geheel nieuw aanzien hebben.

Naast de renovatie hebben we ook plannen om naast de huidige gebouwen een drietal kooien te bouwen speciaal voor de tijdelijke opvang van roofvogels. Eén van onze vrijwilligers, Annette Leunissen, heeft afgelopen zomer een maand doorge-

bracht op het roofvogelasiel van Herman Wisselink in Doetinchem om de fijne kneepjes van het aftrainen van roofvogels onder de knie te krijgen. Dit aftrainen is nodig om het tekort of gebrek aan jachtervaring van de roofvogel, opgedaan tijdens het verblijf op het vogelasiel, weer aan te vullen, zodat hij uiteindelijk weer zelf kan jagen. Tot nu toe zorgden we er in Noordwijk alleen voor dat roofvogels goed aangesterkt waren als ze het asiel weer verlieten. Daarna werden ze overgebracht naar Doetinchem om verder afgetraind te worden. Deze laatste stap in het revalidatieproces van roofvogels willen we nu zelf gaan doen, natuurlijk onder begeleiding van Herman Wisselink. Gemeente Noordwijk heeft inmiddels de uitbreidingsplannen goedgekeurd, het wachten is nu nog op de afronding van de procedure i.v.m. eventuele bezwaren van omwonenden.

De kwestie rond de duiven bij de N.H. kerk in Noordwijk Binnen lijkt ook een positieve wending gekregen te hebben. Maandag 18 november 1996 zal er een gesprek plaatsvinden tussen de wethouder en een aantal mensen betrokken bij vogel- en dierenbescherming - het vogelasiel kan hierbij dus nu ook een adviserende rol spelen.